

Kempen Broek

ons geheim,
jouw avontuur

Het best bewaarde geheim van Vlaanderen en Nederland

Jaaroverzicht 2025

2025 in cijfers

In 2025 bouwden we in het KempenBroek samen met de partners verder aan een streek waar natuur, erfgoed, landbouw, recreatie en lokale gemeenschappen elkaar versterken.

Als UNESCO Mens & Biosfeergebied brengen we mensen samen met een gemeenschappelijk doel: samenwerken aan een toekomstbestendig en veerkrachtig landschap.

Samen met gemeenten, natuurorganisaties, landbouwers, ondernemers, scholen en internationale partners werkten we aan projecten die het KempenBroek leefbaar, beleefbaar en verbonden houden - vandaag én morgen.

 4 medewerkers in het KempenBroek team.

 Samenwerking met meer dan **40 partners**.

 Verder gewerkt aan de **6 ambities** uit het masterplan.

 172.000 wandelaars geteld op de wandelroutes.

 4 filmpjes in de reeks 'Streekholder aan het woord'.

 315 overleg- en kennisdelingsmomenten met partners.

KempenBroek als UNESCO Mens & Biosfeergebied

Door onze erkenning maakt KempenBroek deel uit van de UNESCO-familie en levert zo een bijdrage aan de UNESCO-werking in Nederland en Vlaanderen. In 2025 zetten we onder meer volgende stappen.

We volgden de uitwerking op van het nieuwe **Strategisch Actieplan voor het UNESCO Mens- en Biosfeerprogramma (2026–2035)**, dat richting geeft aan hoe Mens & Biosfeergebieden wereldwijd bijdragen aan uitdagingen zoals biodiversiteitsverlies en klimaatverandering.

We namen deel aan het **Nederlandse Comité Mens & Biosfeergebieden** en de **Vlaamse Werkgroep Biosfeergebieden**, waar we de voortgang van Mens & Biosfeergebieden mee opvolgen, adviseren en evalueren.

We gaven een toelichting over het KempenBroek en onze nominatieprocedure tijdens de **kennisbijeenkomst 'Gebieden met een internationale statussen'** in Nederland.

We stemden regelmatig af met de collega's van het Mens & Biosfeergebied **De Maasheggen**.

We brachten een werkbezoek aan het Duitse **Biosphärenreservat Niedersächsische Elbtalaue**.

We werkten mee aan de **merkgids van UNESCO Nederland**.

We startten samen met het RivierPark Maasvallei de procedure voor **erkenning als grensoverschrijdend park door EUROPARC Federation**.

We gaven we een toelichting aan de **medewerkers en vrijwilligers van het Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man** over de werking als UNESCO Mens & Biosfeergebied en deden dit ook op hun Open Dag voor het grote publiek.

We namen deel aan de **Vlaamse UNESCO trefdag** op 22 mei 2025.

Wandelen en beleven

Het KempenBroek blijft een geliefde plek voor wandelaars. In 2025 registreerden we ruim 172.000 wandelaars, een stijging na het opvallend natte jaar 2024.

We werkten verder aan de **uitbreiding en kwaliteitsverbetering van wandelroutes**, o.a. in Weert.

Als onderdeel van het LEADER-project Gastvrij en verbindend KempenBroek bereidden we de uitwerking van de nieuwe **KempenBroek Trail** voor, een meerdaagse langeafstandswandeling met extra beleving, verhalen uit de streek en samenwerking met lokale ondernemers.

De locaties voor **10 bijkomende wandeltellers** werden vastgelegd en met de terreineigenaars afgestemd. De tellers worden in 2026 geplaatst.

Het **online dashboard** met wandelgegevens werd geïntegreerd in de website van het KempenBroek: <https://kempenbroek.eu/nl/meer-weten/cijfers/>. Een blik op het aantal wandelaars toont een stijgende trend sinds de start van de tellingen.

Erfgoed dat tot leven komt

In 2025 begeleidden we de gemeente Weert bij de ontsluiting van het **prehistorisch urnenveld op de Boshoverheide**. Met een kwaliteitsvolle inrichting, infopanelen en visuele elementen wordt deze bijzondere plek toegankelijk voor een breed publiek. Een extra blikvanger: de **Suske en Wiske strip** 'De holle heuvels'. Deze strip, geïnspireerd op het urnenveld en het landschap, werd in 2025 afgerond en verschijnt in 2026.

Render van een doorgesneden replica van een grafheuvel (bron: Fugzia).

In 2025 werd samen met Stichting Buitentoneel Stramproy de route voor het **Smokkelspel** definitief vastgelegd en werd aan de relevante eigenaars toestemming gevraagd om spelelementen op hun eigendommen aan te brengen. In 2026 zal de route in de FARO Erfgoedapp worden gezet, zullen materialen voor de spelelementen worden aangekocht en zullen infobord(en) worden geplaatst.

Het project **Erf-goed op het erf** wil aandacht schenken aan historische hoeves in combinatie met houtige relictten die alsmaar meer verdwijnen en/of kwalitatief achteruitgaan. Er werd in 2025 een infocampagne opgestart, o.a. via publicaties in de gemeentelijke infobladen.

Houtig Erf-goed in Kinrooi dat met het project een professionele onderhoudsbeurt kreeg.

Natuur en biodiversiteit

Samen met terreinbeheerders en partners zetten we belangrijke stappen voor natuurherstel en biodiversiteit.

We ondersteunden de **aankoop en inrichting** van strategische percelen om natuurgebieden beter met elkaar te verbinden.

We bereidden een **grensoverschrijdende visie op herstel en beheer van moerassystemen** voor.

We ronden een **educatieve otterwandeling** af, die in 2026 breder wordt uitgerold.

Samen met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, natuurbeheerders en jagers werkten we aan de monitoring van het **edelhert**.

Om de **grote waternavel**, een invasieve exoot, te bestrijden in de waterlopen en moerassen op de grens van Weert en Bocholt, werkten we mee aan de indiening van een Interreg-project Hydrocotyle.

Water en klimaat

Werken aan een weerbaar watersysteem en klimaatadaptatie stonden ook in 2025 op de agenda.

We bereidden **Water+Land+Schap** – fase 2 voor, met focus op de vallei van de Soerbeek waar natuurherstel en waterbeheer hand in hand gaan.

We werkten aan **projecten rond hemelwateropvang, droogte en ontharding**, o.a. in de vallei van de Vlasroterbeek in Bree en in het dorpscentrum van Neeroeteren.

We hielpen nieuwe projecten voorbereiden die ook **private eigenaars ondersteunen bij klimaatadaptatieve maatregelen**, o.a. via het Interreg-project Privatief Adaptief.

Landbouw

Via het LEADER-project **Biomassa van waarde** werkten we samen met landbouwers, gemeenten en natuurorganisaties aan duurzaam beheer van houtkanten en onderzoek naar de mogelijkheden voor boerderijcompostering en lokale biomassakringlopen die bodemkwaliteit versterken en reststromen valoriseren.

Deze aanpak verbindt ecologie, landbouw en lokale economie.

Het project leverde op:

- 173 km houtkanten in kaart gebracht.
- 1,1 km houtkanten beheerd.
- 27 ton compost geproduceerd (van snippers uit houtkantenbeheer en natuurmaaisel) die in 2 ha akkers werd verwerkt.
- 30 ton houtsnippers geoogst uit houtkantenbeheer waarmee de bodem van 3 ha akkers werd verbeterd.

Educatie

We vinden het belangrijk te investeren in **educatie en kennisdeling**: via lezingen, publieksactiviteiten, samenwerkingen met universiteiten en begeleiding van studentenprojecten. Zo maken we van het KempenBroek een open leeromgeving waar wetenschap, praktijk en samenleving elkaar ontmoeten.

Samen met WWF, Limburgs Landschap en ARK Rewilding werkten we een programma uit voor het jaarlijkse **jongeren-weekend van WWF**. Dit stond in 2025 in het teken van rewilding.

We **begeleidden meerdere excursies**, o.a. met studenten van de opleiding Milieubeheer van de Thomas More Hogeschool.

We begeleidden 3 **studentengroepen van de Vrije Universiteit Brussel** met 3 opdrachten rond het KempenBroek.

Via de Belgische ambassade in China en de Limburgse gouverneur legden we eerste contacten tussen 3 **Belgische scholen** in KempenBroek en **scholen in China** voor een **uitwisseling rond Mens & Biosfeergebieden**.

Wetenschap

We richten ons niet op fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, maar zoeken samenwerking met kennisinstellingen rond concrete projecten en onderzoeksvragen van partners. Daarbij is er aandacht voor zowel ecologische als sociaaleconomische thema's. Citizen science en open science krijgen een belangrijke plaats.

Om invulling te geven aan de UNESCO-doelstelling 'Leren en inspireren' zijn we gestart met het opstellen van een **wetenschaps- en educatieplan**. Dit plan moet de visie, doelstellingen en aanpak voor het versterken van wetenschap en educatie in het KempenBroek beschrijven.

Er wordt meegewerkt aan het **wetenschappelijk project WildlifeNL**, zowel op projectniveau als in het living lab KempenBroek. Het aantal grote zoogdieren - zowel wilde als 'half-wilde' - in Nederland en Vlaanderen groeit. Hoewel dit positieve effecten heeft, leidt het ook steeds vaker tot maatschappelijke discussies en conflicten. Daarom onderzoeken wetenschappers en maatschappelijke partners van 2023 tot 2030 hoe mensen en grote zoogdieren beter kunnen samenleven. Meer info op www.wildlifennl.nl.

Communicatie

Het communicatieplan werd afgewerkt en met de werkgroep Communicatie en Toerisme besproken.

Een overzicht van de belangrijkste communicatieacties uit het communicatieplan die in 2025 werden gerealiseerd:

 We pasten verschillende communicatiedragers aan de **nieuwe huisstijl** aan: wandelkaarten, startborden, publicaties, ...

 De **bezoekersgids** werd heruitgegeven.

 We publiceerden een **nieuwe publieksfolder** over de werking als UNESCO Mens & Biosfeer.

 De vernieuwing van de **website** (incl. toolkit/ huisstijl- en inspiratiegids voor partners met vrij te gebruiken foto's, teksten en logo's) + geregeld actualiseren van de website.

 We deelden geregeld nieuws via de **sociale mediakanalen** (Instagram en Facebook) van het KempenBroek.

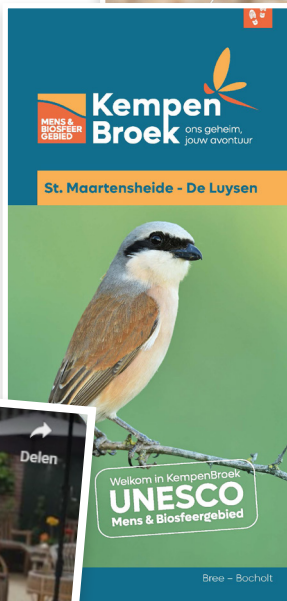
 We verstuurden 2 **e-nieuwsbrieven** (mei en oktober).

 We produceerden **4 filmpjes 'Streekholder aan het woord'** met Frans Verstraeten van Limburgs Landschap, Ad Havermans van het Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man in Weert, Diny Houwers van De Theetuin in Swartbroek en Jos Arits van de Taemhoeve.

 Campagnes via Visit Limburg (een promospot op TV Limburg, artikels in het magazine Gast) en **Hart van Limburg/ Limburg Marketing** (on- en offline promotie via hun website, artikels in vakbladen, opname in toeristische brochure Weert).

 We werkten mee aan een nieuwe **natuurdocumentaire 'Terugkeer van de wildernis'** die de Nederlandse filmmaker Ruben Smit maakt in het KempenBroek.

 Het team KempenBroek werkte mee aan beide uitgaven van het **Magjezien** van het Regionaal Landschap Kempen en Maasland.

[Belief het KempenBroek](#) • [Over het KempenBroek](#) • [Plan je bezoek](#) • [Nieuws](#) • [Downloads](#) • [Meer weten?](#) • [Wdablog](#)

Ontdek het best bewaarde geheim van Vlaanderen en Nederland!

Op de grens van België en Nederlands Limburg en Noord-Brabant ligt het KempenBroek, een nauwelijks ontdekt grensoverschrijdend gebied dat zich uitstrekt over de gemeenten Bocholt, Bree, Kinrooi, Maaseik, Croonendaal, Weert en Nederweert. Je vindt er verborgen paradijs die hun geheimen misschien niet meteen prijsgeven, maar die het ontdekken waard zijn. Verrezen in hun charme, geheim en verborgen.

Het gebied is zo veelzijdig dat er voor elk wat wils is, je vindt er ongerepte paden langs geheimzinnige moerassen, beekvalleien, heide en landbouwgebieden. Goot een schuilplaats voor bokkenrijders en smokkelaars. Nu een heerlijke plek om ruimte te ontdekken en stilte te horen. Je kan hier niet alleen wandelen maar ook fietsen, meesvaren, vissen, avonturen beleven en meer...

Meer info:
Regionaal Landschap
Kempen en Maasland vzw
Team KempenBroek
Winterslagstraat 87
B-3600 Genk
E: info@kempenbroek.be
www.kempenbroek.eu

Colofon

Fotografie: Annelies Hermans, Lander Loeckx,
Koen Rutten, Fugzia, Erwin Christis

Verantwoordelijke uitgever

Regionaal Landschap Kempen en Maasland vzw,
Ignace Schops, Winterslagstraat 87, 3600 Genk

© Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
worden zonder vooraf gaandelijkse schriftelijke
toestemming van het Regionaal Landschap
Kempen en Maasland vzw.

Deze folder werd gerealiseerd met de financiële
steun van:

provincie limburg

